

nált vegyszer mennyiségét. Rendkívül nagy jelentőségűnek ismerték el valamennyien az Intézet irányítását a gépesítés terén. A közelítő kerékpárok kialakítása lehetővé tette Szombathelyen a lóállománynak egyharmadára való csökkentését. De a gépek mellett méltó elismerés illeti még mindig a célszerű kézi szerszámokat, amiket ugyancsak az Intézettől kapott a gyakorlat. Elismeréssel emlékeztek meg a komplex munkamódszerekről, az e téren kapott ösztönzésekről.

Nem hallgatták el az erdőgazdasági vezetők azonban ugyanekkor kívánságait sem. Mihályka a kötött talajon is eredményes tuskózó gépet és mélyszántó ekét sürgetett, Barányi pedig az egész csemetetermelési folyamatot komplexen fejlesztő módszert, konkrétabb útmutatást és megfelelő gépeket kért a vegyszerezés alkalmazására, s végül igen időszerűen korszerű adatértékelési lehetőség megteremtésének szükségességére mutatott rá.

Jó gondolat volt a tudományos ülésszaknak vidéken való megrendezése. Szellemi gyökérfeltárás kerekedett belőle. Megmutatkozott, hogy az erdészeti kutatás gyökereivel széleskörűen mélyed a gyakorlat talajába — táplálkozik belőle és mélyrehatóan gazdagítja, fejleszti azt.

Jérome René

„Nemzetközi Vadász Napok” Budapesten

Az elmúlt években hírnevet szerzett „Magyar Vadász Napok” sikere után a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, most a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium Erdészeti és Faipari Hivatalának Erdészeti és Vadászati Igazgatási Főosztályával, a Magyar Vadászok Országos Szövetségével (MAVOSZ) és a Magyar Vadkereskedelmi Szövetkezeti Vállalattal (MAVAD) karöltve rendezte meg október 23-tól 25-ig a Magyar Néphadsereg Központi Klubjának nyári helyiségeiben az első „Nemzetközi Vadász Napok”-at. A hazai és külföldi vadászoknak, vadászati kutatóknak, vadgazdáknak és természetbarátoknak ezt a népes sereg-szemléjét október 23-án *Fehér Lajos*, a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszti Kormány elnökhelyettese nyitotta meg. Megnyitójában méltatta a nemzetközi találkozó jelentőségét, az elhangzó előadásokat, és megállapította, hogy Magyarország belterjes gazdálkodásának fejlődésével párhuzamosan javul a vadgazdálkodás, apró- és nagyvadunk száma és minősége. „A természet iránti szeretetünket fejezzük ki” — mondotta — „amikor azt kívánjuk, hogy a vadat védjük, óvjuk nemcsak hazánkban, hanem az egész világon.” Mély benyomást keltő megnyitójának befejezéseként a résztvevőktől azt kérte, hogy „érezzék jól magukat a két év múlva megnyíló Vadászati Világkiállítás fővárosában, Budapesten”.

A megnyitást követően *dr. Johann Gerhard von Maasdiijk*, a C. I. C., a Nemzetközi Vadásszövetség (Conseil International de la Chasse) elnöke nagysikerű előadásban nemzetközi szabályozást sürgetett az európai vándormadarak védelmében.

Az első nap délutánján *Földes László* miniszterhelyettes, a Vadászati Világkiállítás kormány-főmegbízottja a külföldi és hazai résztvevők körében egyaránt komoly elismerést aratott majd egy órás előadásában a Vadászati Világkiállítás alap gondolatáról: a természet és az ember kapcsolatáról új, igen értékes gondolatokat felvetve beszélt. Kiragadottan csak annyit idézzünk, hogy a Vadászati Világkiállítás „meghatározza nemcsak a vadászat, de a természetvédelem

helyét az emberi kultúrán és civilizáción belül, érzékelteti az ember és a természet állandó kölcsönhatását, szerves kapcsolatának szükségszerűségét.

Az ember és a természet sokoldalú kapcsolatának bemutatásával nem az egyszerű demonstráció célja vezet bennünket, hanem szeretnénk felhívni az emberek figyelmét a pusztuló természeti értékeinkre, megértetni velük a természetvédelem szükségességét.

Nem a romantikus értelemben érintetlen természetet kívánjuk fenntartani, hiszen ez korunkban elképzelhetetlen, hanem a korszerű tudomány, az állattenyésztés, a genetika, az állategészségügy, a környezet- és viselkedéstan vívmányainak igénybevételével, egyrészt meg akarjuk őrizni a jelenleg élő állatfajokat, másrészt fel akarjuk deríteni mindazt, ami hasznot hajt az eljövendőben az embernek."

Dr. Johann Gerhard van Maasdijk, a CIC elnöke, Fehér Lajos miniszterelnökhelyettes és Vallus Pál, a MAVOSZ elnöke az elnökségben

Este sikeres fogadáson Vallus Pál, a MAVOSZ elnöke, a C. I. C. alelnöke köszöntötte a „Nemzetközi Vadász Napok” résztvevőit.

Másnap M. Claud Hettier de Boislambert, a C. I. C. tiszteletbeli elnöke értékes, szép képekkel színesített előadásában az afrikai nagyvad védelmében és észszerű vadászata érdekében emelt szót.

Ezt követően Damdinszuren, a magasszintű mongol delegáció vezetője Mongóliáról, a mongol vadásatról és vadgazdálkodásról tartott nagy érdeklődéssel kísért, tartalmas ismertetőt és köszöntötte a magyar vadászokat.

Az utolsó napon dr. Bencze Lajos egyetemi docens, az Erdészeti és Faipari Egyetem Vadgazdálkodástani Tanszékének vezetője „A vadászattudomány és a vadászati szakoktatás a vadgazdálkodás szolgálatában” címmel elsősorban egyetemének ezirányú tevékenységéről tartott előadást. A hasznos, de a gazdag témához viszonyítva rövid előadás több szót ejthetett volna a külföldiek számára a hazai vadászati kutatás többi kutatóbázisáról is.

A nagy érdeklődéssel kísért előadásokat tartalmas hozzászólások és látványos filmek egészítették ki. Ezek közül ki kell emelnünk Otto Sartorius erdőmester-

nek az új világrekord magyar dártrófeát méltató szavait és a mongol, a két jugoszláv, valamint a dártrófeáról szóló magyar filmeket.

A vadászat, a természetvédelem, az 1971. évi Vadászati Világkiállítás és a különböző társadalmi rendszerű népek barátságának ügyét is szolgáló, sikeres nemzetközi találkozót dr. Tóth Sándornak, a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium Erdészeti és Vadászati Igazgatási Főosztálya vezetőjének hatásos szavai zárták be.

A rendezésért mind a rendező szerveket, mind pedig a rendezőket egyaránt dicséret illeti.

Dr. Hauer Lajos

IRODALMI SZEMLE

Erdészeti kutatók a holdkőzetet vizsgálják. Az USA „Forest Research News for the Midsouth” című folyóiratának 1969. májusi száma arról számol be, hogyan készültek fel a *Southern Forest Experiment Station* (Délvidéki Erdészeti Kísérleti Állomás) kijelölt kutatói Houstonban a Hold anyagmintáinak különböző vizsgálataira.

Dr. Charles H. Walkinshaw, Jr. és Dr. John A. Vozzo kutatók feladata volt azt bizonyítani, hogy a Holdról hozott anyagok nem tartalmaznak olyan kórokozókat, amelyek veszélyesek lehetnének a földi növényvilágra. Ezenkívül még egyéb, növényzetre gyakorolt hatások kiértékelésével is megbízták őket. — Bár annak valószínűsége, hogy a Holdon élőlények lennének, igen csekély; mégis fontos volt az esetleg előforduló kezdetleges baktériumok, vagy vírusok után kutatni. Abban az esetben ugyanis, ha ilyenek mégis léteznének, a Földön élő növények, állatok és az ember minden védelem nélkül állnának velük szemben.

Az első típusú kísérletben steril körülmények között, vízkultúrában tartott, négyféle algafajhoz adtak porrá zúzott holdkőzetet. Az algák közismerten fontos táplálékai sok élőlénynek, és tengerben éppúgy mint szárazföldön, nagy mennyiségű oxigénről gondoskodnak. — A kontroll algákhoz földi anyagot vagy semmit sem adtak, majd kiértékeltek az eredményeket.

A második típusú próbánál olyan steril felületű magvakkal végeztek csírázási kísérleteket, amelyek feltehetően mentesek voltak belső kórokozóktól is. A biztonság kedvéért a kísérletet számos olyan növényfajon elvégezték, amelyek földi körülmények között jól ismert teszt-növények (burgonya, paradicsom, dohány, káposzta, mák, bab, *Pinus caribaea*, cukornád és páfrány).

A harmadik típusú próbánál 13, különböző növényfaj fejlett példányán mérték a holdkőzet toxikus és pathogen hatását.

A negyedik kísérletben növényi szövet-kultúrákat — fejlődő sejtömeget — tettek a Holdról hozott anyagokba. Ennek az volt a célja, hogy a másik három próba eredményeit megerősítse.

A kísérletek kimenetelének megfelelően, azokhoz kapcsolódva, még számos újabb kísérletet végeznek. Elkorhad-e ilyen új körülmények között a csírámentes növény, amikor elhal? Ilyen és ehhez hasonló kérdések várnak még feleletre. Az *Apolló 11* által hozott holdkőzet vizsgálatainak végső értékelése még nem fejeződött be. Jelentőségük azonban még negatív eredmények esetén is fontos. — „A holdrakéták korszakában kifejlesztett teszt módszerek alapvetőek lesznek a jövőben; amikor az ember olyan bolygókra is képes lesz leszállni, amelyeken az élet valószínűsége sokkal nagyobb, mint a Holdon” — fejezte be Dr. Walkinshaw. (*Forest Scientists to Test the Moon Rock*, — *Forest Research News for the Midsouth*, May 1969.)

(Ref.: Harsay Gy.)

Hollandiai erdőleltározás 1952—1963. (W. Kausch: *Allgemeine Fortszeitschrift*. 24. 33/34. 1969.) Hollandiában 30 éve folyik állami erdőleltározás. Az első 1937-ben légi-fényképek alapján kezdték meg. Mivel a fenyőerdők zömét erdőfenyő alkotta, ezekben fafajok szerinti elkülönítést nem végeztek. A lombállományokban azonban a főbb fafajokat külön vették fel. A külső munkákat 1942-ben befejezték. Az adatokat a II. világháború miatt csak 1946-ban közzétették. Mivel ezek a megnövekedett információ-